

Kansarmoedeatlas: Editie 2023

Lore De Jonghe
Steunpunt Data & Analyse

11/12/2023

MEER
WEST
VLAANDEREN

Inhoud presentatie

- ❑ Armoedecijfers
- ❑ Methodologie
- ❑ Beschrijving van de resultaten
 - Algemeen: kansarmoede in kaart
 - Welke zijn de kansarme buurten in West-Vlaanderen?
 - Wat zijn de kenmerken van de inwoners van deze buurten?
 - Doelgroepenanalyse
 - Evolutie in de tijd

Armoede in cijfers

- 5^e editie
- Vele vragen naar armoedecijfers
- West-Vlaamse context

Armoede in cijfers

- Armoede = niet enkel een kwestie van inkomen, omvat meerdere levensdomeinen
- Bijgevolg: onmogelijk om aantal personen in kansarmoede te vatten in 1 indicator
- Daarom gaan kijken naar ruimtelijke concentraties van (mogelijk) kwetsbare gezinnen

Methodologie

- Onderzoekseenheid: **statistische sectoren** (buurten) met minstens 100 huishoudens.
 - 1 308 buurten werden gescreend (of 96% van alle huishoudens)
- Analyse op basis van 4 **dimensies** (8 **indicatoren**) => elk gegeven op zich kan een indicatie zijn van kansarmoede of verhoogde kwetsbaarheid

Methodologie

Huishouden	Alleenstaanden
	Eenoudergezinnen
	Huurders 35-79 jaar
Herkomst	Personen met een niet-EU herkomst
	Leerlingen gewoon basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken
	Leerlingen gewoon secundair onderwijs die thuis geen Nederlands spreken
Financiële kwetsbaarheid	Personen met een voorkeurregeling in de ziekteverzekering
Gezondheid	Personen met geen tandartsbezoek in 3 opeenvolgende kalenderjaren

Methodologie

- Per dimensie: drempelwaarde (15%) gecreëerd: meest kwetsbare buurten op dat kenmerk weerhouden
- Kansarmoede
 - ✓ Is een cumulatie van achterstelling
 - ✓ Buurt die op 3 of 4 dimensies de drempel overstijgt = kansarm
 - ✓ Geen classificatie van buurten/gemeenten

Resultaten

Algemene resultaten: kansarmoede in kaart

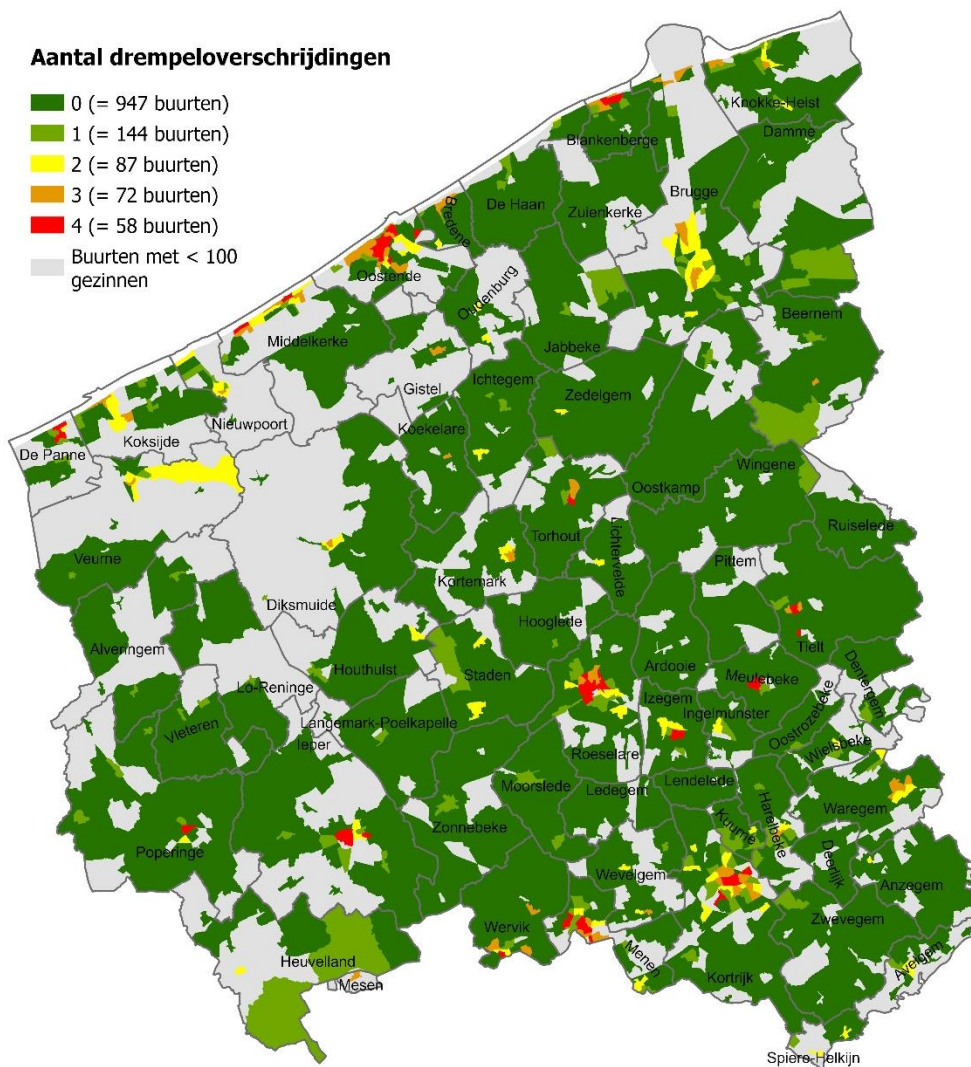

Resultaten

- 130 kansarme buurten = 10%
- Gaat over 86 261 huishoudens (= 15,9% van alle huishoudens) of 162 949 inwoners (= 13,5% van alle inwoners)
- Gespreid over 29 gemeenten (= 45%)
- 947 buurten (= 72,4%): geen drempeloverschrijding
- 144 buurten (= 11%): 1 drempeloverschrijding
- 87 buurten (= 6,7%): 2 drempeloverschrijdingen

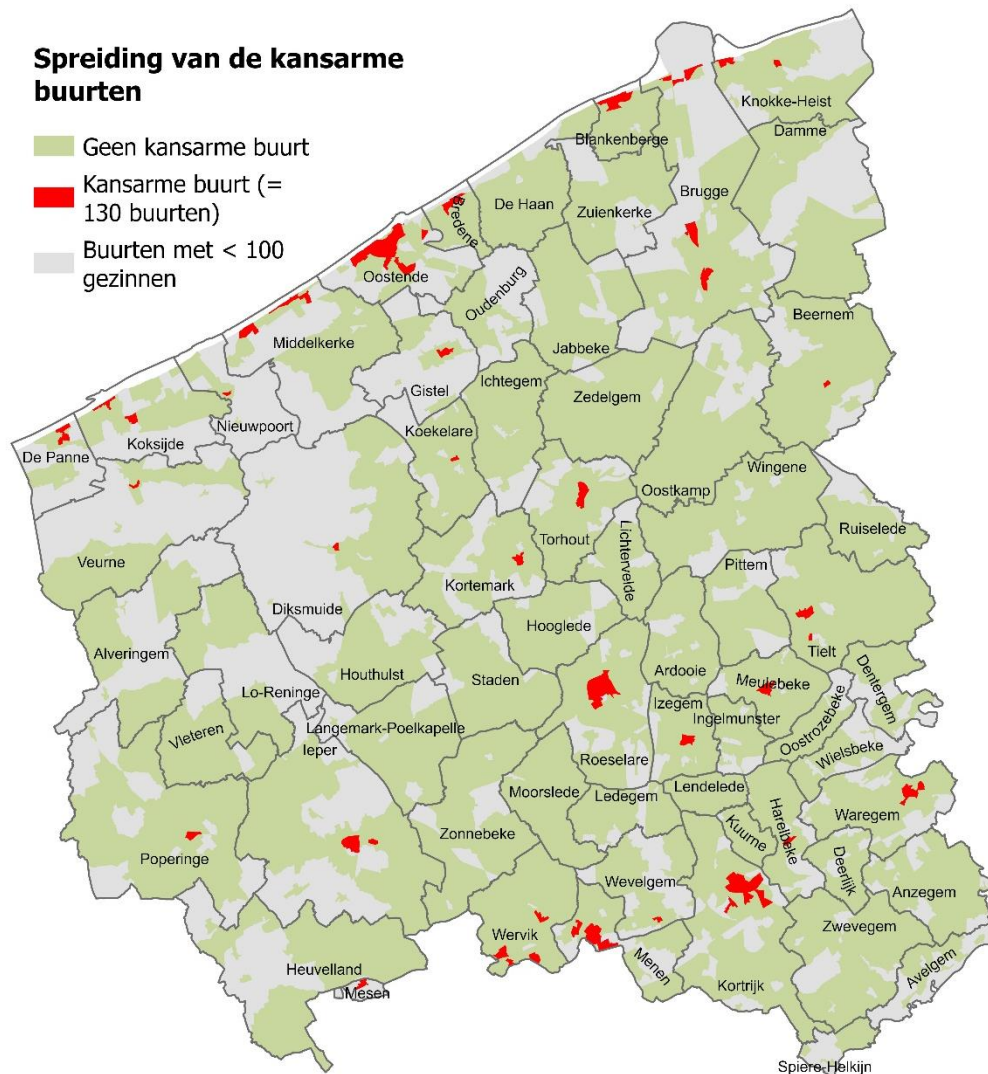

Kansarmoede: een cumulatie van factoren

Spreiding van kansarme buurten

Kenmerken van de kansarme buurten

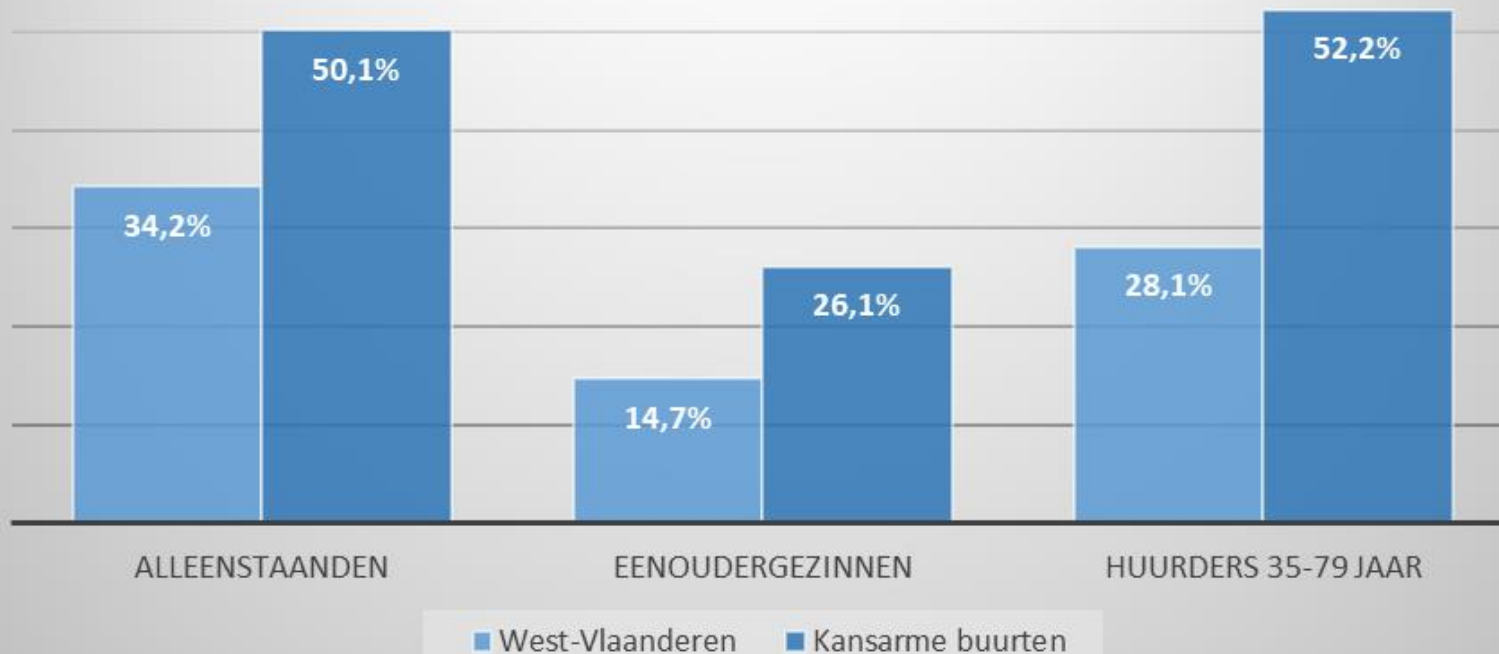
DE kansarme buurt bestaat niet!

- Verschil in aantal dimensies die overschreden worden (3 of 4)
- Verschil in welke dimensies die overschreden worden
- Verschil in diepte van de problematiek

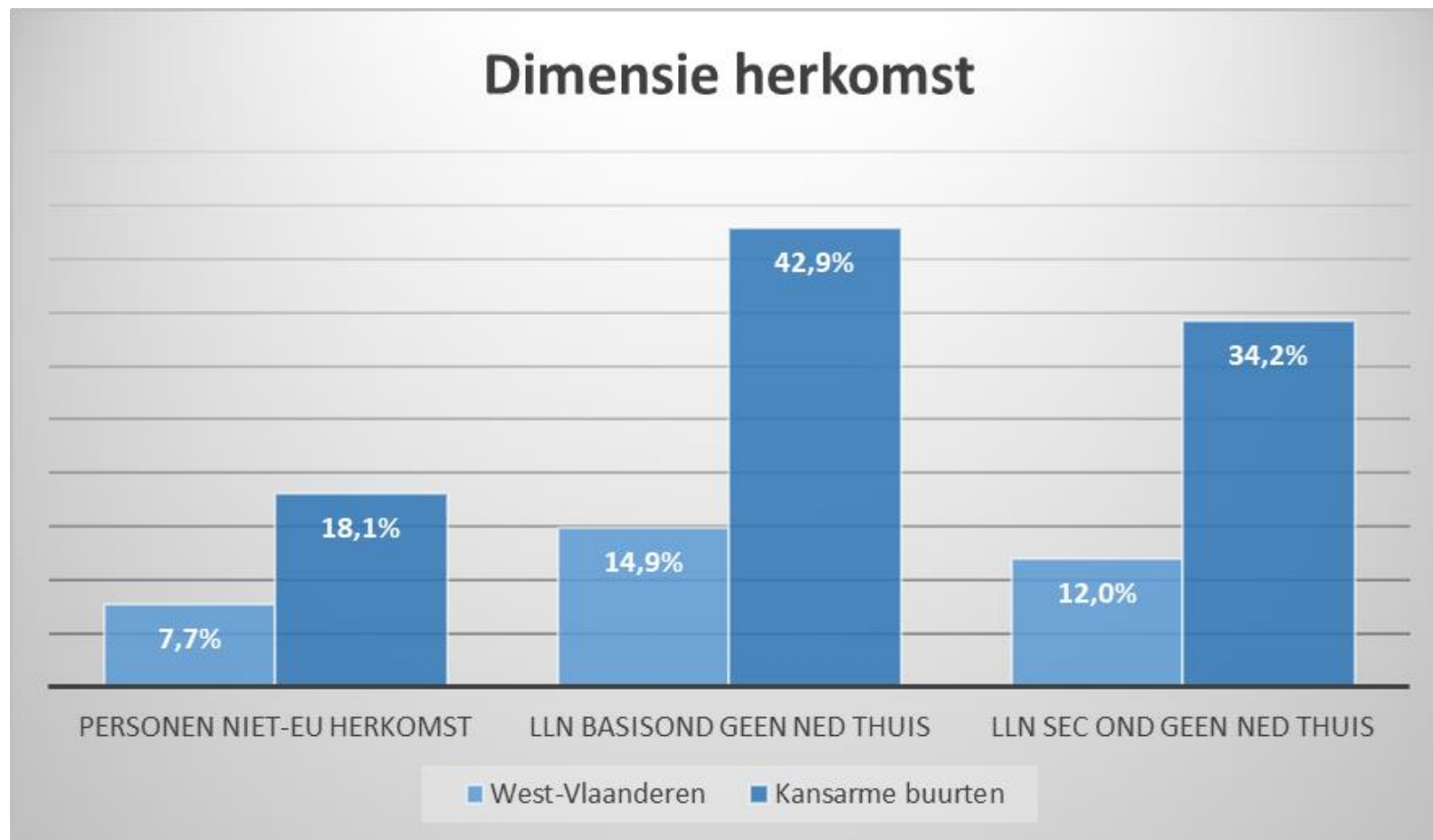
Kenmerken inwoners kansarme buurten

Dimensie huishouden

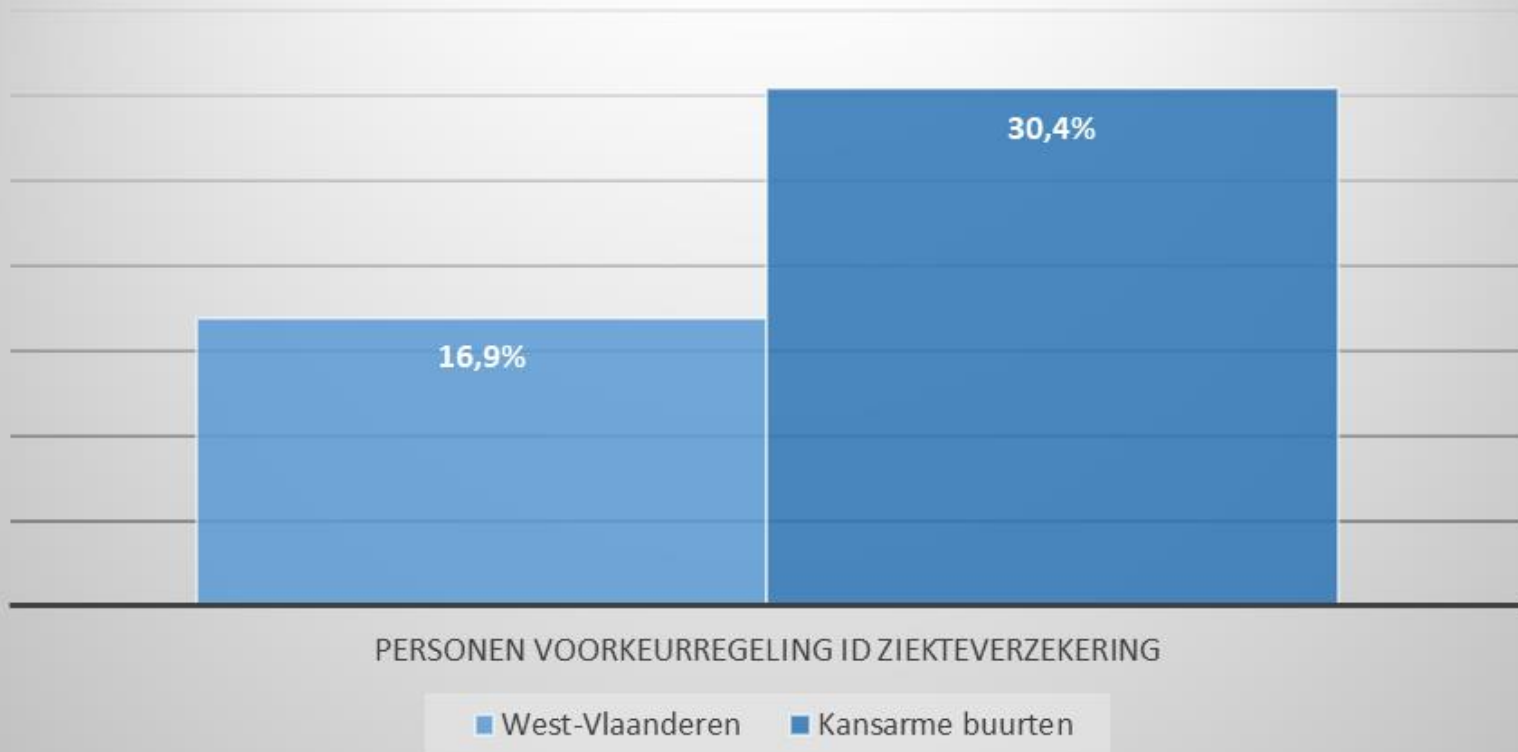
Kenmerken inwoners kansarme buurten

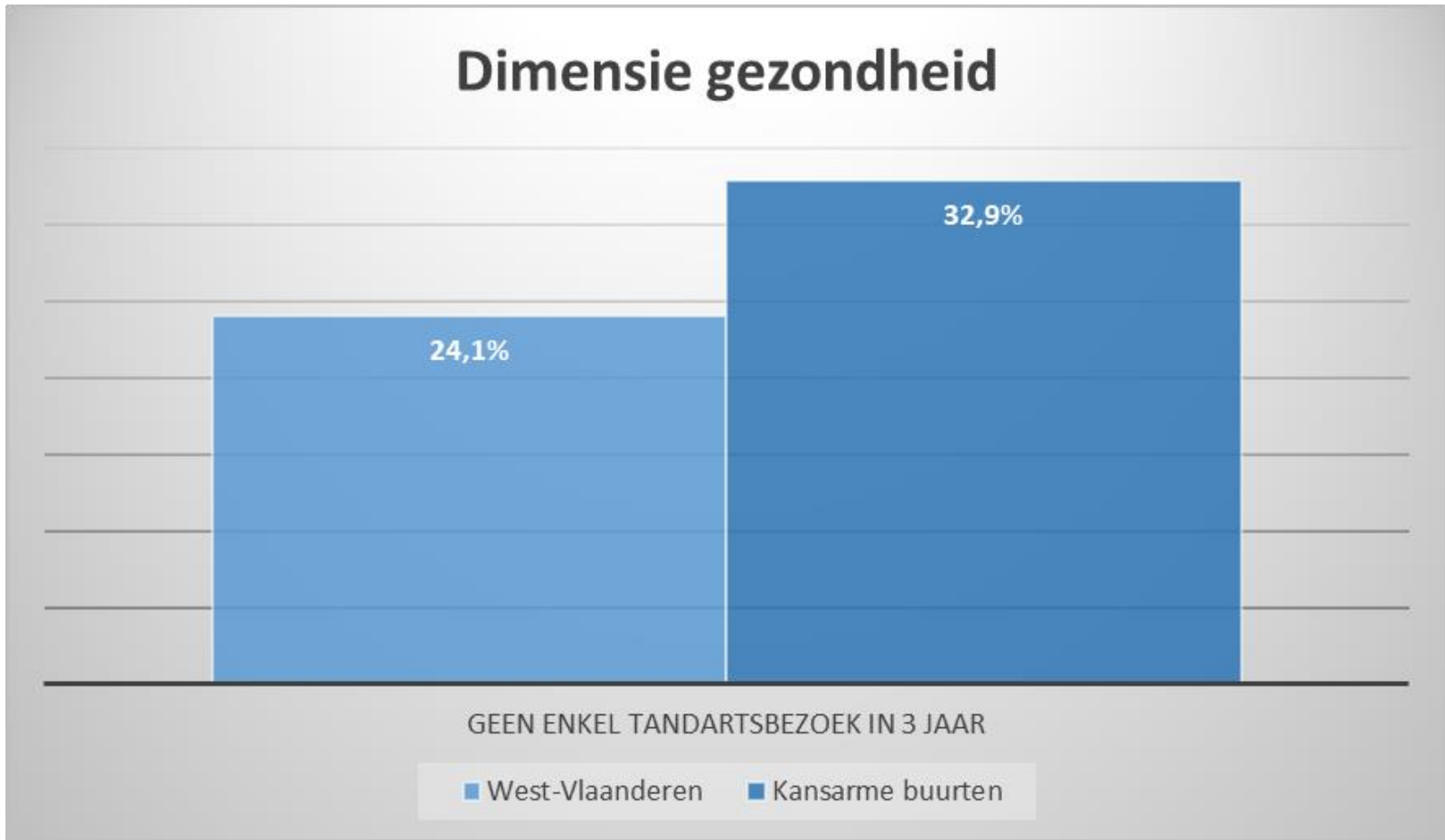
Kenmerken inwoners kansarme buurten

Dimensie financiële kwetsbaarheid

Kenmerken inwoners kansarme buurten

Resultaten

Doelgroepenanalyse

Doelgroepenanalyse

- 2 doelgroepen:
 - Kinderen en jongeren tot 20 jaar
 - Ouderen 65+

- Wat biedt de atlas:
 - Overzicht van indicatoren
 - Overzicht buurten die de drempelwaarde overschrijden
 - Focus op de 130 kansarme buurten

Doelgroep: kwetsbare jongeren

6 indicatoren:

- Eenoudergezinnen
- Leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs
- Leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs
- Indicatorleerlingen in het gewoon basisonderwijs
- Indicatorleerlingen in het gewoon secundair onderwijs
- Minderjarigen met niet-werkende werkzoekende ouder(s)

Doelgroep: kwetsbare jongeren

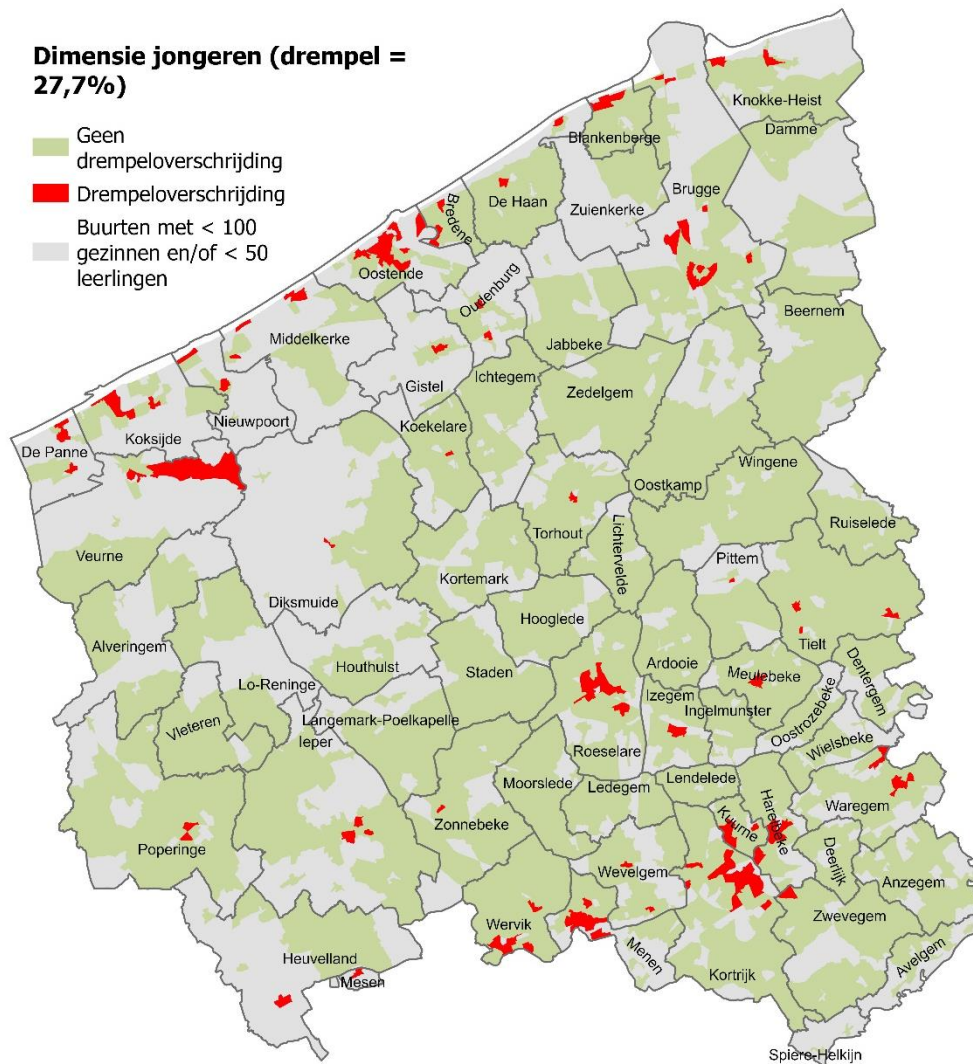
- 176 buurten met drempeloverschrijding
- 34 gemeenten

- 111 558 huishoudens (= 20,6%)
- 39 344 0-19-jarigen (= 16,3%)

Doelgroep: kwetsbare jongeren

Dimensie jongeren (drempel = 27,7%)

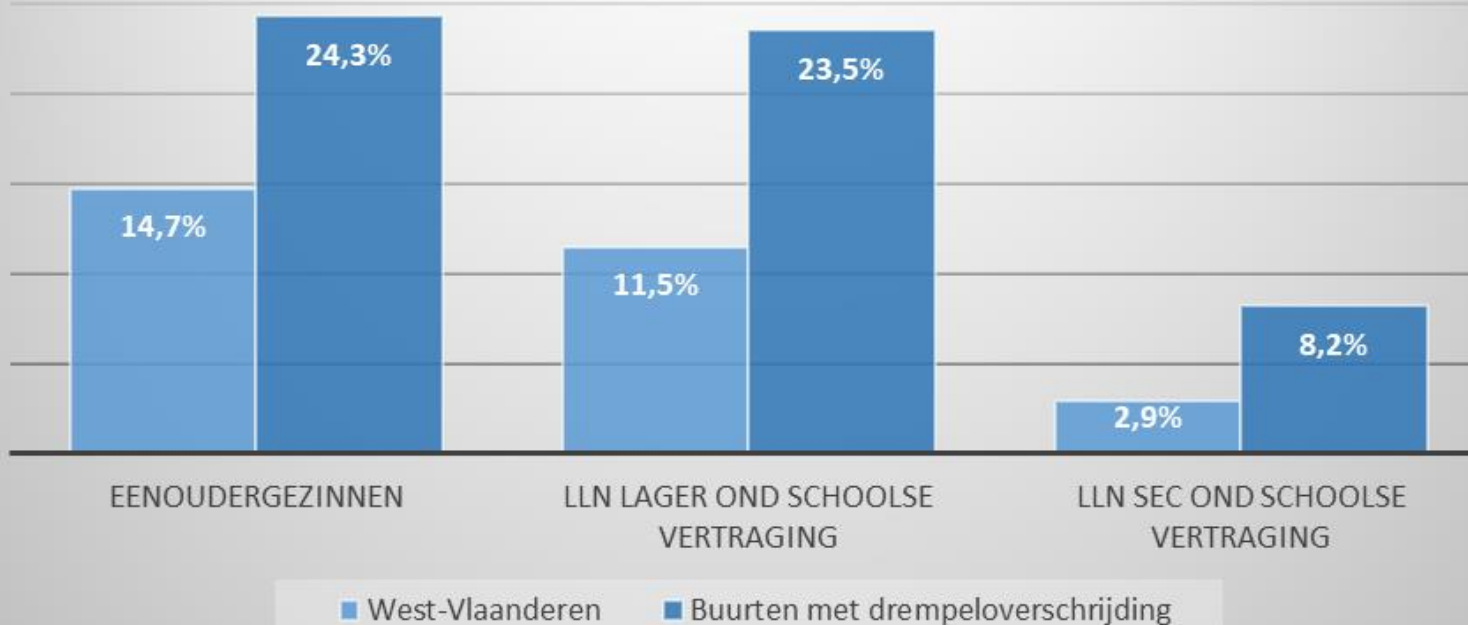
- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen en/of < 50 leerlingen

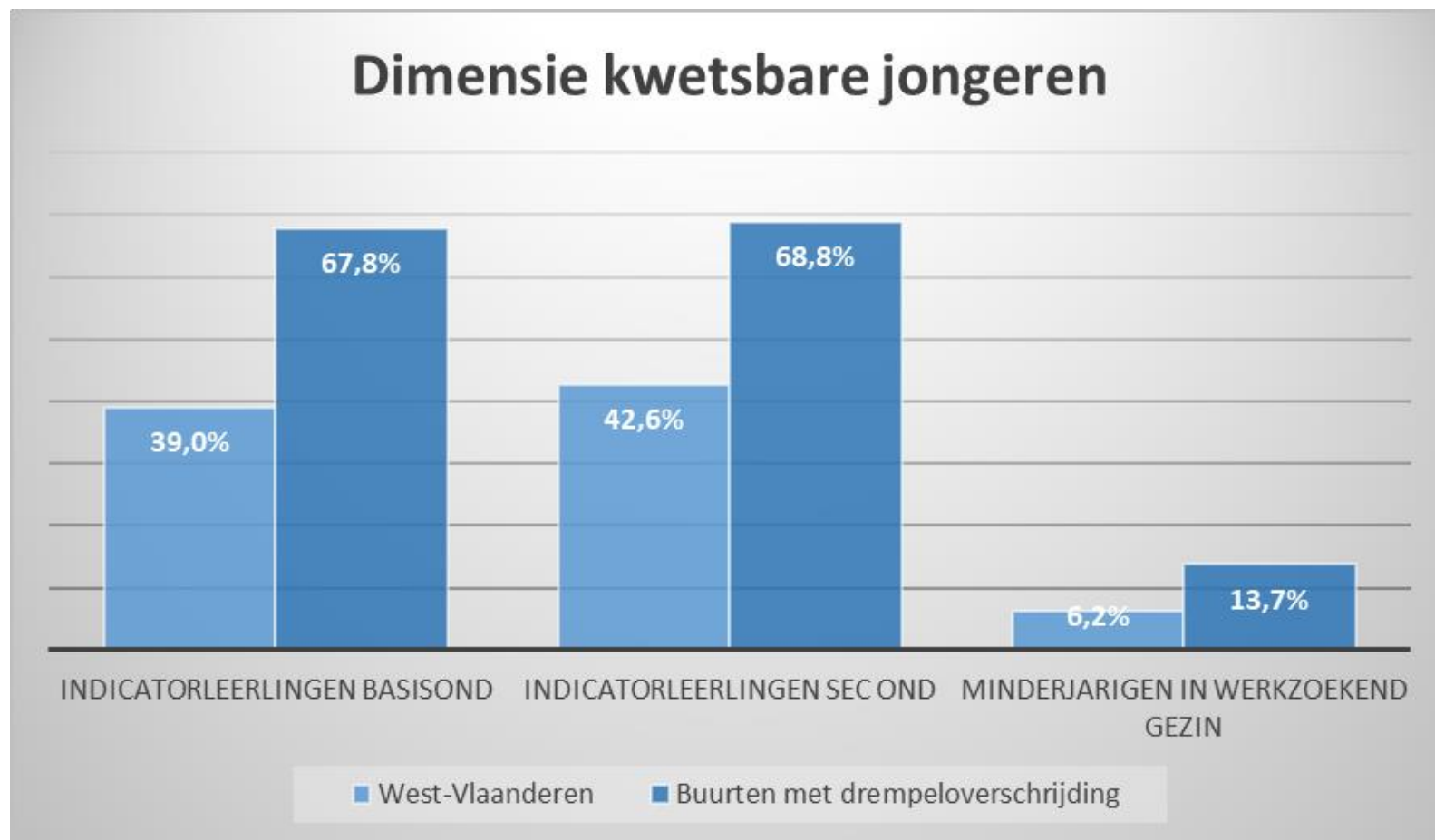
Kenmerken inwoners

Dimensie kwetsbare jongeren

Kenmerken inwoners

Doelgroep: kwetsbare ouderen

3 indicatoren:

- Gescheiden 65-plussers
- Wooninstabiliteit 65-plussers
- Huurders 65-plussers

Doelgroep: kwetsbare ouderen

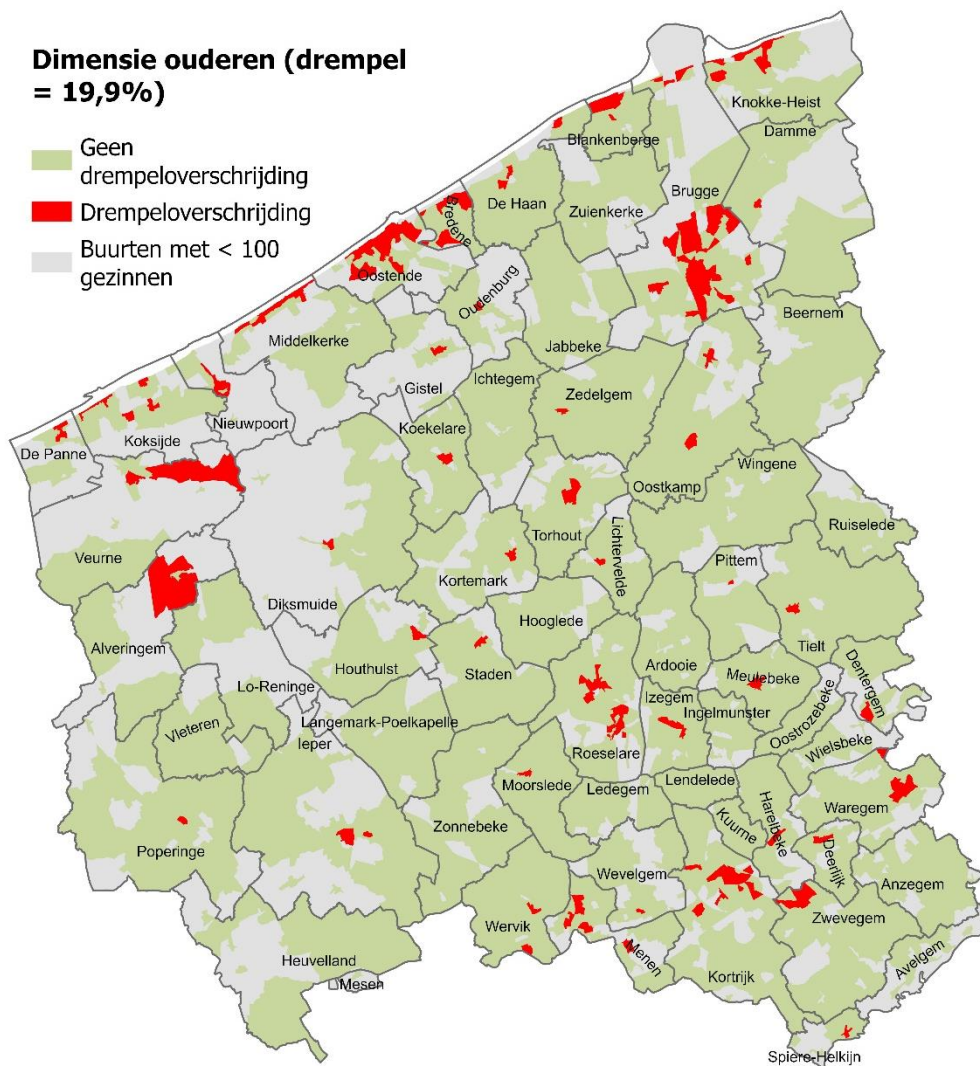
- 193 buurten met drempeloverschrijding
- 42 gemeenten

- 121 063 huishoudens (= 22,3%)
- 72 198 65-plussers (= 24,8%)

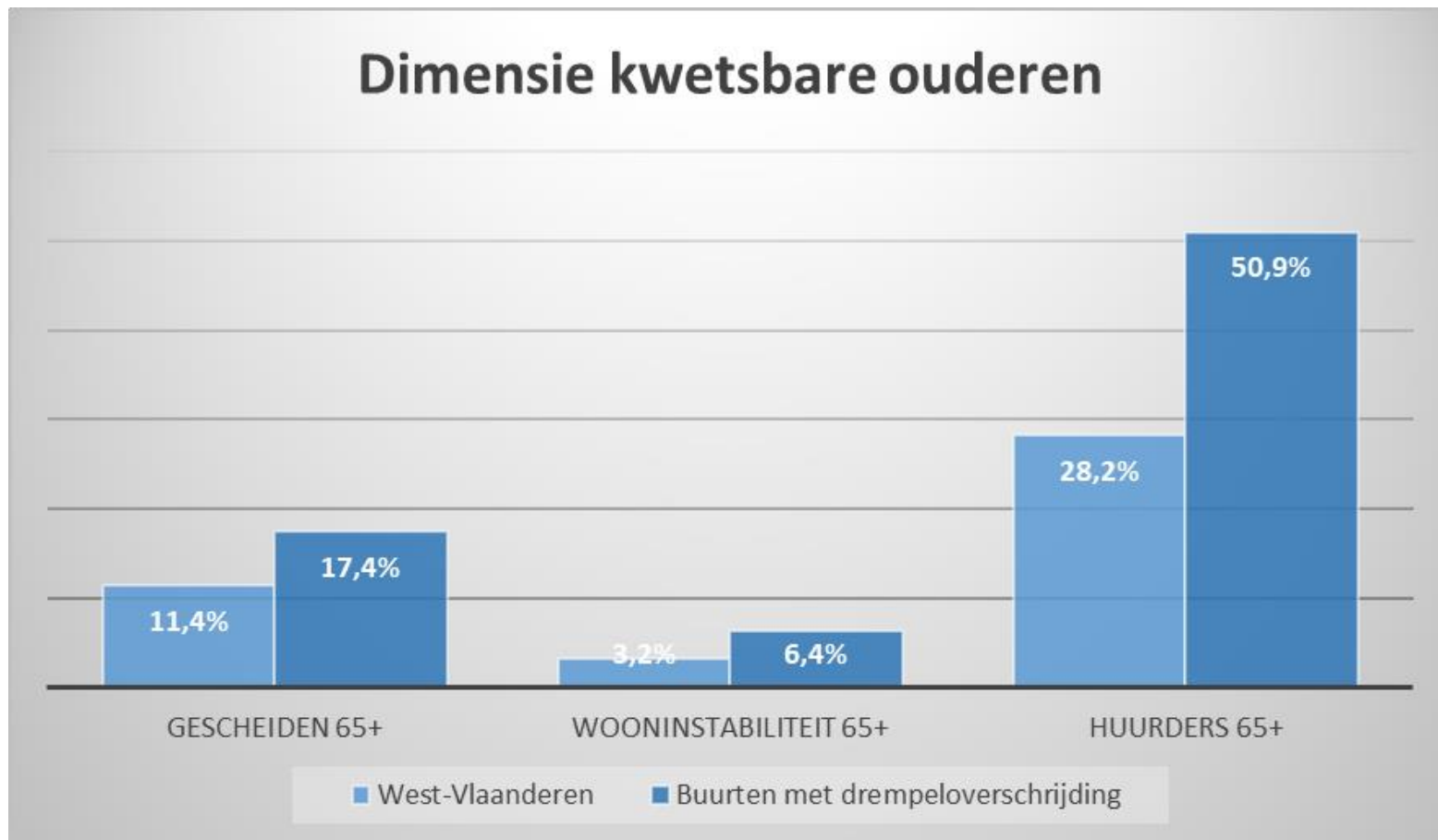
Doelgroep: kwetsbare ouderen

Dimensie ouderen (drempel = 19,9%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen

Kenmerken inwoners

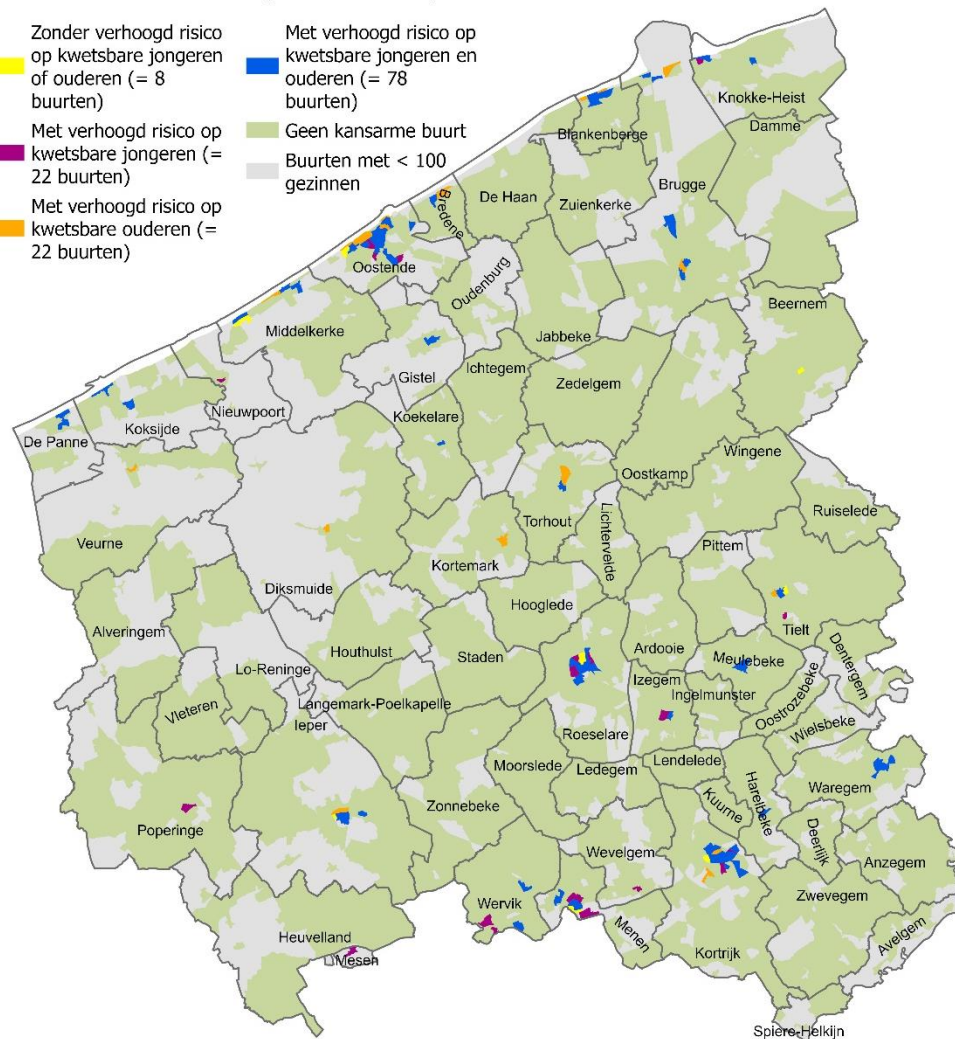

Doelgroepenanalyse: focus op kansarme buurten

Kansarme buurten 2022 (= 130 buurten)

- Zonder verhoogd risico op kwetsbare jongeren of ouderen (= 8 buurten)
- Met verhoogd risico op kwetsbare jongeren en ouderen (= 78 buurten)
- Met verhoogd risico op kwetsbare jongeren (= 22 buurten)
- Met verhoogd risico op kwetsbare ouderen (= 22 buurten)
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen

Resultaten

Evolutie in de tijd

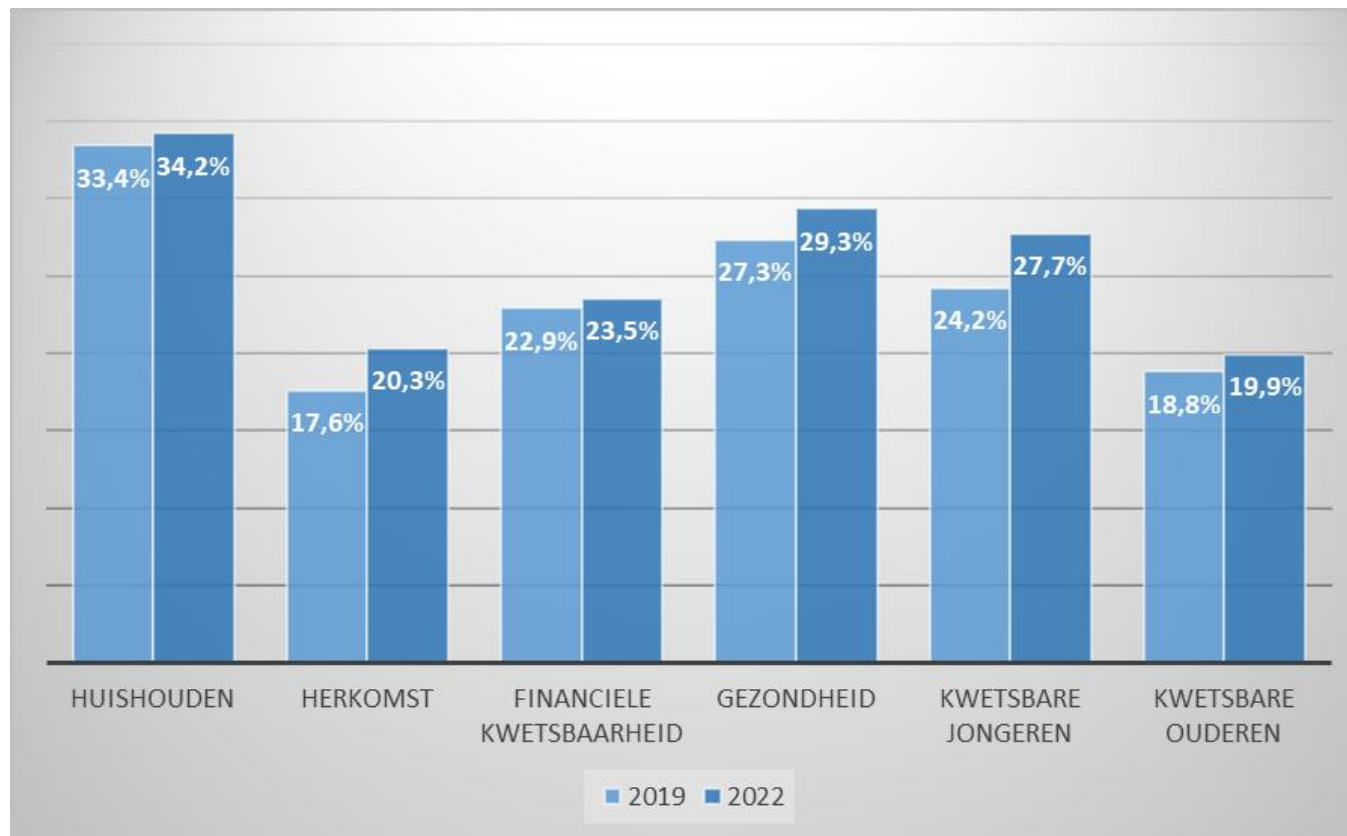

Evolutie 2019-2022

Evolutie drempelwaarden:

➤ Stijging voor alle dimensies

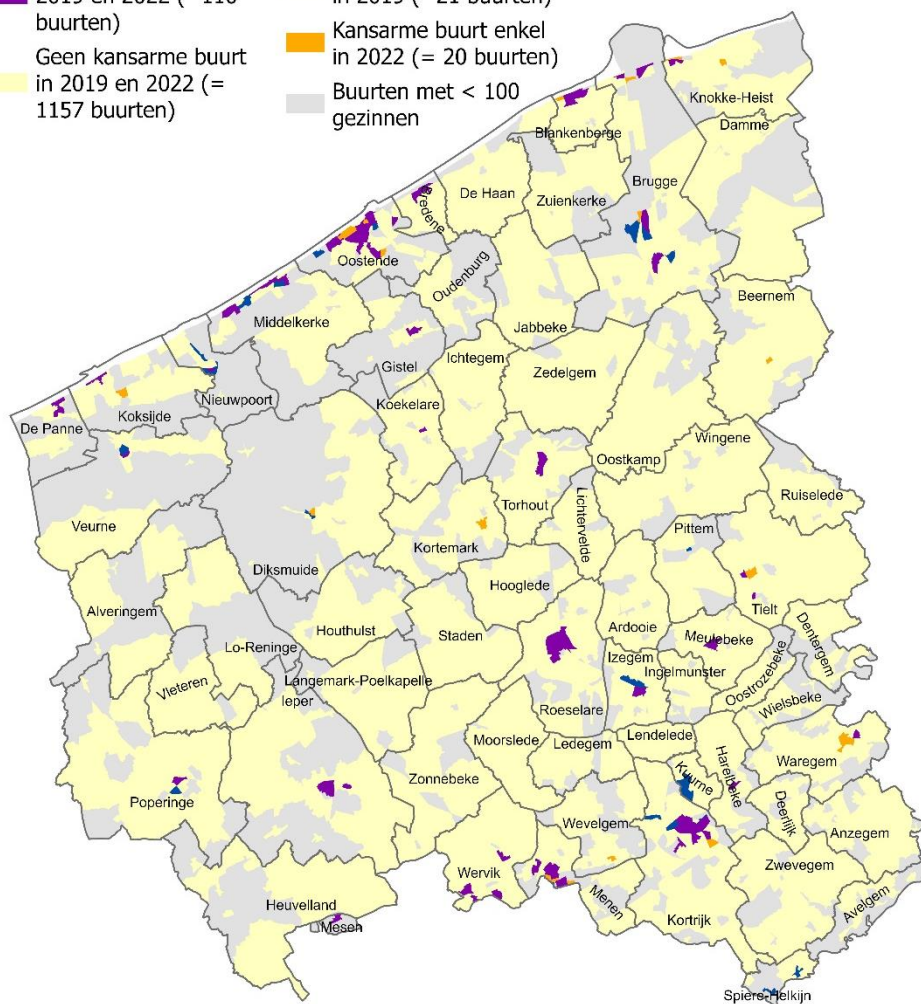

Evolutie 2019-2022

Evolutie kansarme buurten 2019-2022

- Kansarme buurt in 2019 en 2022 (=110 buurten)
- Kansarme buurt enkel in 2019 (=21 buurten)
- Kansarme buurt enkel in 2022 (= 20 buurten)
- Geen kansarme buurt in 2019 en 2022 (= 1157 buurten)
- Buurten met < 100 gezinnen

Evolutie 2019-2022

- Stabilisatie van aantal kansarme buurten:
130 buurten in 2022 <-> 131 buurten in 2019
- Verschuivingen: 15% van de kansarme buurten in 2019 behoren in 2022 niet meer tot meest kansarme buurten
- Spreiding blijft gelijk (29 gemeenten)

Conclusies

- 130 kansarme buurten in 2022
- Spreiding over 29 gemeenten
- Stabilisatie van het aantal kansarme buurten, wel verschuivingen
- Belangrijke doelgroepen: jongeren en ouderen
- DE kansarme buurt bestaat niet

Publicatie

Kansarmoedeatlas te vinden
op het kennisplatform Kenniswest:

www.kenniswest.be